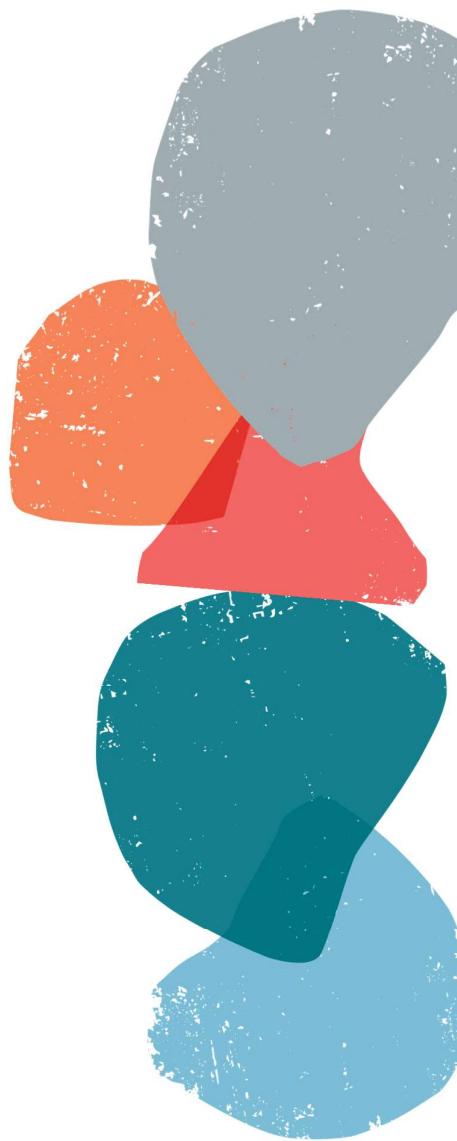

TURISTIČKA ZAJEDNICA OPĆINE VRSAR
OBALA M.TITA 23
52450 VRSAR

Izvješće

O RADU DIREKTORICE ZA 2024. GODINU

Na temelju članka 43. točke 8. Statuta TZO Vrsar („Službene novine Općine Vrsar“ br. 13/20) direktorica Turističke zajednice općine Vrsar podnosi Turističkom vijeću Turističke zajednice općine Vrsar

IZVJEŠĆE

o radu direktorice za 2024. godinu

Tijekom 2024. godine direktorica dr.sc. Klara Trošt Lesić i djelatnici TZO Vrsar provodili su zadatke utvrđene Godišnjim programom rada i finansijskim planom Zajednice za 2024. godinu, te zaključcima Turističkog vijeća i Skupštine. Godišnji program rada i finansijski plan izrađen je uvažavajući postavke Strategije razvoja turizma Hrvatske, Marketing plana TZŽI, Strategija razvoja turizma općine Vrsar do 2032. godine te uzimajući u obzir nužnost suradnje s Turističkom zajedicom Istarske županije, hotelskim poduzećima koje djeluju na našem području, Općinom Vrsar-Orsera, privatnim iznajmljivačima i svim ostalim turističkim dionicima u našoj destinaciji. Svi zadaci izvršavani su kako bi se ostvario osnovni cilj poslovanja Zajednice – promicanje turizma na području destinacije Vrsar.

AKTIVNOSTI NA UPRAVLJANJU DESTINACIJOM:

Direktorica Turističke zajednice općine Vrsar aktivno je sudjelovala u javnom savjetovanju Ministarstva turizma i sporta vezanom uz pravilnike za provedbu Zakona o turizmu. Konkretno, sudjelovala je u savjetovanju o Nacrtu pravilnika o metodologiji izrade plana upravljanja destinacijom, Nacrtu pravilnika o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma te Nacrtu pravilnika o metodologiji izračuna prihvatnog kapaciteta. U sklopu savjetovanja, analizirani su prijedlozi te su dostavljeni komentari i prijedlozi s ciljem poboljšanja metodoloških okvira i njihove praktične primjene u destinacijskom menadžmentu.

Prikupljanje ponuda u postupku jednostavne nabave usluge izrade „**Tematske interpretacije vrsarskog kamena**“. Ugovor o sklopljen je 3. 5. 2024. godine s najpovoljnijim ponuditeljem Šesnić & Turković. Tijekom 2024. godine, direktorica Turističke zajednice općine Vrsar aktivno je sudjelovala u procesu razvoja idejnog i izvedbenog rješenja za interpretacijske točke te je pratila sve faze izrade projekta i sudjelovala na ključnim sastancima.

Projekt je obuhvaćao dvije glavne faze:

1. Idejni projekt grafičkog i produkt dizajna
 - Definirano je posjetiteljsko iskustvo i osmišljen scenarij interpretacijske rute.
 - Razrađeno je pet interpretacijskih točaka kroz situacijski nacrt, tlocrte i 3D prikaze.
 - Izrađene su fotomontaže i tehnički prikazi planiranih intervencija u prostoru.
 - Pripremljen je iskaz elemenata za kvantifikaciju i procjena troškova instalacije interpretacijskih točaka.
2. Izvedbeni projekt grafičkog i produkt dizajna
 - Razrađen je detaljan izvedbeni projekt za jednu interpretacijsku točku.
 - Prilagođene su površine i oblici na kojima će se nalaziti interpretirani sadržaj.
 - Uneseni su finalni lektorirani tekstovi i obrađeni vizualni materijali.
 - Pripremljeni su tehnički nacrti i dimenzije izvedbenog rješenja produkt dizajna.
 - Izrađen je troškovnik s detaljnim tehničkim opisima materijala i opreme za instalaciju interpretacijskog sadržaja.

Organizacija predstavljanja idejnog rješenja produkt dizajna 20. 8. 2024. godine na Vijeću TZO Vrsar (prilog 1).

Tijekom 2024. godine, direktorica TZO Vrsar provela je postupak jednostavne nabave nove opreme s ciljem poboljšanja infrastrukture za organizaciju događanja i stvaranja ugodnijeg ambijenta za posjetitelje. Kroz pažljivo planiranje i koordinaciju, osigurana je oprema koja omogućuje veću samostalnost u organizaciji manifestacija, smanjenje troškova te funkcionalnije korištenje javnog prostora.

Nabavka uključuje: **montažnu pozornicu** koja osigurava veću fleksibilnost u organizaciji događanja i smanjuje troškove iznajmljivanja; **nove sjedeće komplete s klupama**, čime su stvoreni bolji uvjeti za posjetitelje manifestacija; **preklopne štandove**, koji omogućuju veću neovisnost u organizaciji događanja jer više nije potrebno posuđivanje ili iznajmljivanje; **postavljanje razglosa na stupove javne rasvjete duž rive**, čime je poboljšana zvučna pokrivenost događanja; **dodatnu opremu manje vrijednosti**, uključujući stalke za suncobrane i drvene štafelaje za izložbe slika, čime je unaprijedena organizacija i vizualna prezentacija manifestacija. Realizacijom ovog projekta, direktorica je unaprijedila infrastrukturne kapacitete

Turističke zajednice, osigurala dugoročnu uštedu na troškovima najma opreme te stvorila bolje uvjete za organizaciju i izvedbu manifestacija u Vrsaru.

Sudjelovanje na sjednicama koordinacije direktora lokalnih turističkih zajednica koje sudjeluju u SMP-u Istre, a koje saziva Turistička zajednica Istarske županije: koordiancija LTZ - SVI 10. 10. 2024. održala se u četvrtak, u sali Limskom zaljevu s početkom u 11 sati. Tematska koordinacija sustava turističkih zajednica u Istri kako bi zajednički na radnom sastanku prošli Zakonske obveze i dogovorili hodogram te raspravili mogućnost eventualnih spajanja u destinacije ili klastere.

Direktorica Turističke zajednice općine Vrsar sudjelovala je u kolovozu 2024. godine u javnom savjetovanju Ministarstva turizma i sporta vezanom uz pravilnike koji proizlaze iz novog Zakona o turizmu. Konkretno, uključila se u savjetovanje o Nacrtu pravilnika o metodologiji izrade plana upravljanja destinacijom, Nacrtu pravilnika o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma te Nacrtu pravilnika o metodologiji izračuna prihvratnog kapaciteta. Njezinim sudjelovanjem doprineseno je oblikovanju ključnih smjernica za održivi razvoj turizma i učinkovitije upravljanje destinacijama, uzimajući u obzir specifične potrebe i izazove Vrsara i sličnih turističkih odredišta.

Sudjelovanje na sastancima koordinacije projektnog tima razvoja turističkih proizvoda Gourmet i Kultura u suradnji s Maistrinim Odjelom destinacijskog menadžmenta. Tijekom sastanaka definirale su se aktivnosti pojedinih dionika te pojedinačni zadaci vezani za datume održavanja i koordinaciju gourmet evenata (Vrsarsanske goložece, Tradizione a tavola), planiranje i zajedničko odlučivanje foto i video produkcije, odabir vizualnih rješenja i sl. Tijekom 2024. godine redovito su održavane koordinacije projektnog tima Kultura i Gourmet, te je održano 16 sastanaka u Rovinju, u Hotelu Lone ili upravnoj zgradici Maistre, ovisno o raspoloživosti dvorane. Nastavak rada na projektu razvoja turističkog proizvoda Snorkeling u Vrsaru, u suradnji s Turističkom zajednicom Istarske županije i vanjskim suradnicima. Definirana je posljednja četvrta lokacija na otoku Koversada za koju je provedeno sondiranje terena, mapiranja podmorja, bilježenja geografskih obilježja, dubine i bio raznolikosti staništa, crtanja jedne tematske karate podmorja te osmišljavanja tekstuallnog opisa karte podmorja. Ostale aktivnosti

u kojima je bila uključena direktorica bile su: koordinacija obilaska terena, angažmana prijevoza brodicama do odabralih lokacija.

U cilju unapređenja informiranosti posjetitelja i interpretacije prirodne i kulturne baštine Vrsara, tijekom 2024. godine inicirala sam izradu novih informativnih materijala koji doprinose boljoj orientaciji turista i obogaćuju njihov doživljaj boravka u destinaciji. Izrađene su **karta otoka** (prilog 2), koja prikazuje vrsarski arhipelag s označenim prirodnim i kulturnim znamenitostima, **karta destinacije** (prilog 3)s ključnim turističkim sadržajima te **informativni plakat o galebima** (prilog 4), koji educira posjetitelje o biološkoj raznolikosti i ekološkoj važnosti ovih ptica. Ovi materijali postavljeni su na ključnim lokacijama u destinaciji, čime se poboljšava dostupnost informacija, jača identitet Vrsara kao održive i edukativne destinacije te pridonosi kvalitetnjem boravku posjetitelja.

AKTIVNOSTI NA UPRAVLJANJU TURISTIČKIM PROIZVODIMA:

Pokretanje projekta **Sea Star Hero** u Vrsaru. Sea Star Hero je inicijativa pokrenuta u sklopu programa održivog turizma s ciljem podizanja svijesti o važnosti očuvanja morskog okoliša i obalnog područja. Projekt uključuje edukativne i promotivne aktivnosti koje potiču lokalnu zajednicu, turiste i poslovne subjekte na odgovorno ponašanje prema moru i obali.

U 2024. godini, direktorica Turističke zajednice općine Vrsar sudjelovala je u praćenju projekta, koordinaciji aktivnosti i promociji inicijative na lokalnoj razini. Njezina uloga uključivala je sudjelovanje na sastancima, praćenje implementacije aktivnosti te komunikaciju s relevantnim dionicima.

Tijekom 2024. godine direktorica Turističke zajednice općine Vrsar koordinirala je i nadzirala razvoj događanja **Dan Amareta**, s ciljem valorizacije lokalne gastronomске baštine i očuvanja tradicije pripreme Vrsarskih amareta (prilog 5). Događanje je koncipirano kao boutique manifestacija koja kroz edukativne i gastronomске sadržaje okuplja lokalnu zajednicu, posjetitelje i stručnjake. Paralelno s time, u suradnji s gastronomskim stručnjacima Irinom Ban i Zdravkom Tomšićem, razvijen je koncept **gourmet šetnje Golosa**, koja povezuje povijesni kontekst, lokalne sastojke i senzorno iskustvo. Definirane su tematske točke ture, interpretacijski sadržaji te gastronomsku ponudu koja autentično prezentira Vrsar kroz okuse i priče (prilog 6). Amareti su predstavljeni na gastronomskom događanju Slatka Istra u Vižinadi.

Uz to, direktorica je inicirala i organizirala prvi Stručni skup o valorizaciji lokalne gastronomске baštine, koji je okupio znanstvenike, istraživače i stručnjake iz područja etnologije, agronomije i turizma. Skup je omogućio strukturiranu razmjenu znanja te dao temelj za daljnja istraživanja i razvoj održivih gastronomskih projekata u destinaciji.

Organizacija stručnog skupa „Vrsarski amareti: očuvanje tradicije i inovacije“, lokacija održavanja: Zajednica Talijana Vrsar, datum održavanja: 25. 9. 2024. godine, dogovori sudjelovanja, oblikovanje programa:

- Morfološke karakteristike lješnjaka na području općine Vrsar, *dr. sc. Marin Krapac* – Institut za poljoprivredu i turizam
- Rezultati etnografskog istraživanja o vrsarskim amaretima, *Nikolina Rusac* – kustosica, Etnografski muzej Istre
- Razvoj likera od lješnjaka "Amaretto di Orsera" – od ideje do brenda, *Marin Maras* – vlasnik destilerije Imagine Spirits
- Revitalizacija Vrsarskih amareta – dosadašnje aktivnosti, vizualni identitet i pakiranja, *dr. sc. Klara Trošt Lesić* – direktorka TZ Vrsar
- Panel rasprava: „Vrsarski amareti: očuvanje tradicije i inovacije“, moderatorica: Manuela Hrvatin

Uspostavljanje suradnje i gostovanja na **Weekend Food Festivalu** - Turistička zajednica općine Vrsar sudjelovala je na Weekend Food Festivalu, koji se održao u Rovinju 19. i 20. 4. 2024., s ciljem promocije destinacije i tradicionalne Ribarske fešte u Vrsaru. Na festivalu je Vrsar predstavljen kroz autentičnu gastronomsku ponudu, s naglaskom na ribarstvo i tradicionalne specijalitete, koji su važan dio lokalnog identiteta. Tijekom događanja, posjetiteljima su predstavljene ključne manifestacije i gastronomski baština destinacije, a sudjelovanje je omogućilo i umrežavanje s relevantnim dionicima iz sektora ugostiteljstva i turizma.

Tijekom 2024. godine ugovoreni su **tematski photoshootinzi** s renomiranim fotografima radi profesionalne promocije prirodne baštine i kulturnih događanja Vrsara.

U suradnji s **Julienom Duvalom** snimljene su outdoor aktivnosti **MTB biciklizma, trekkinga i sportskog penjanja** na ključnim lokacijama poput šume Kontija i stijena za penjanje, uz angažman statista radi autentičnog prikaza.

Za promociju **Ribarske fešte**, Ana Knrežević fotografirala je atmosferu događanja, pripremu ribarskih specijaliteta i interakciju s posjetiteljima. Dobiveni vizualni materijali osiguravaju kvalitetnu promociju destinacije i dugoročnu upotrebu u digitalnim kampanjama i promotivnim materijalima.

Osmišljavanje koncepta i organizacija novog događanja **Istarske večeri** - tijekom ljeta, svakog drugog petka na rivi u Vrsaru, održale su se Istarske večeri - promotivno događanje na kojem su destinacije iz unutrašnjosti i istočne obale Istre predstavile i promovirale svoje posebnosti, atrakcije i događanja (prilog 7). Smjernice koje smo koristili u organizaciji ovog projekta:

- povezivanje plave i zelene Istre – vrsarska riva koristila je kao svojevrsna pozornica za predstavljanje destinacija iz unutrašnjosti i istočne obale Istre;
- vrijednost kvalitetne informacije – u procesu dizajna doživljaja, pravovremena i kvalitetna informacija igrala je ključnu ulogu u informiranju turista o sadržajima koje mogu posjetiti u Istri.
- vrijednost kulturne baštine – pružili smo mogućnost manjim destinacijama da predstave svoje lokalne proizvođače, folklorne skupine i glazbenike te promoviraju lokalne atrakcije i kulturna događanja.
- načelo ekonomičnosti – serijal događanja omogućio nam je upravljanje rizicima i smanjenje troškova.

Jedna od glavnih aktivnosti bilo je kontaktiranje potencijalnih suradnika. U 2024. godini ostvarila se sutradnja sa sljedećim destinacijama: Svetvinčenat, Kanfanar, Kršan, Višnjan, Motovun, Vižinada, Kaštelir.

Nastavak organizacije uobičajenih događanja:

1. **Uskrs na rivi**, subota 30. 3. 2024. godine, osmišljavanje programa (kontaktiranje glazbenika, animatorica za djecu, izlagača za mini tržnicu), koordinacija s odgajateljicama iz lokalnog dječjeg vrtića za organizaciju dječjih radionica, suradnja s komunalnim poduzećem Montraker za tematsko uređenje cvijećem zone održavanje događanja. Dizajn vizualnog identiteta i postera događanja.
2. **Ribarska fešta**, koordinacija izlagača i provedba prošlogodišnjeg koncepta događanja koji podrazumijeva tematizaciju štandova po namirnicama, diverzifikaciju gourmet ponude na

šest punktova, i to: plava riba, bijela riba, lignje i ostali glavonošci, prženi morski plodovi i školjke. Ostale aktivnosti provedene u procesu organizacije osam događanja petkom: 3. 5., 31. 5. (otkazana), 21. 6., 12. 7., 26. 7., 9. 8., 30. 8., 20. 9. 2024. godine bili su: logistička organizacija (ugovaranje čistačica, osiguranja, rasvjeta i razglas), komunikacija i ugovaranje nastupan bendova, folklora, limene glazbe, *photo pointa*, animatora na štulama i animatora u dječjem kutku, organizacija tržnice lokalnih poljoprivrednih proizvoda s područja Istre. Suradnja s Općinom Vrsar-Orsera u korištenju javne površine za vrijeme održavanje događanja i suradnja s komunalnim poduzećem Montraker u organizaciji parkinga za sudionike (ugostitelje, suradnike i izlagače), čišćenja lokacije te dovoza i odvoza klupa.

3. **Dan obitelji u Vrsaru – Vrsar Family Day**, nedjelja 19. 5. 2024. godine povodom obilježavanja Međunarodnog dana obitelji. Organizacija jedne besplatne šetnje u suradnji s interpretatoricom baštine: Umjetnička šetnja u parku skulptura Dušana Džamonje – Rosana Giusti.
4. **Stari samanj pod kaštelom**, koordinacija s izlagačima, animatorima za dječji kutak, suradnicima za gourmet ponudu. Datum održavanja: 13.-14. 9. 2024. godine. Događanje se održalo samo 13. 9., dok je 14. 9. program otkazan zbog nepovoljnih vremenskih uvjeta. Organizacija događanja u suradnji s lokalnim ugostiteljima, vanjskim suradnicima i IRTA-om. Lokacija: Trg Degrassi.
5. Nastavak organizacije 13 besplatnih vođenih tura Vrsarom na njemačkom jeziku u suradnji s lokalnim turističkim vodičem. Ture su održavane svakog ponedjeljka tijekom srpnja, kolovoza i rujna 2024. godine.
6. Dorada i nastavak organizacije šest besplatnih vođenih dvojezičnih tura Vrsarom na talijanskom i engleskom jeziku u suradnji s lokalnim turističkim vodičem. Ture su održavane svakog četvrtka tijekom kolovoza 2024. godine.
7. Nastavak suradnje sa Turističkom zajednicom općine Kanfanar i sastavljanje novog programa događanja **Ljeto na Limu**. Ovaj projekt sjajan je primjer kako susjedne destinacije, Vrsar i Kanfanar mogu surađivati i zajedno stvarati jedinstvena iskustva za posjetitelje. Kao zagovornica održivog turizma, posebno mi je važno istaknuti da smo manifestaciju organizirali u skladu s načelima održivosti:
 - Program je usklađen s kulturnim i prirodnim krajolikom,
 - Jedno događanje tjedno kroz dva mjeseca – minimalni pritisak na lokaciju osigurava dugoročno očuvanje prirodnih resursa,

- Ograničen broj sudionika – rezervacije i ulaznice omogućuju kvalitetno iskustvo i doživljaj za pamćenje za svakog posjetitelja.
8. Organizacija događanja u sklopu programa **Jesen u Kontiji** u suradnji s Općinom Vrsar-Orsera. Suradnja kod oblikovanja programa događanja, suradnja kod osmišljavanja programa za novo događanje **Festival šumskih priča**.
 9. Organizacija lokalnog događanja i zaštitnika mjesta **Fešta sv. Martina**, subota 9. 11. 2024. godine u suradnji s Općinom Vrsar-Orsera.
 10. Organizacija **kviza i predavanja** tijekom mjeseca studenog, kad obilježavamo kroz raznolike programe proslavu Fešte sv. Martina i zaštitnika Vrsar; predavanje Korada Korlevića o budućnosti čovječanstva te kviz s Deanom Kotigom u dvorani Saline, na kojoj je sudjelovalo 32 ekipe i 153 natjecatelja (prilog 8).
 11. Organizacija programa tijekom prosinca u sklopu događanja **Zimske radosti u Vrsaru – Festività invernali d'Orsera** u suradnji s Općinom Vrsar-Orsera, DND Vrsar, brojnim lokalnim udrugama i obrtnicima.

Tijekom 2024. godine direktorica je sudjelovala u razvoju koncepta i sadržaja **Interpretacijskog centra MoreMore**, osiguravajući kvalitetnu interpretaciju prirodne i kulturne baštine destinacije. Kroz koordinacije s Teom Štifanić, radila je na unapređenju edukativnih i interaktivnih elemenata centra te na definiranju operativnih aspekata rada, uključujući radno vrijeme i organizaciju rada informatora, kako bi centar tijekom ljetnih mjeseci pružao optimalnu uslugu posjetiteljima.

PROGRAM ANIMACIJE:

Tijekom 2024. godine uveden je svakodnevni program animacije na najfrekventnijoj lokaciji u destinaciji – na rivi, s ciljem kontinuirane komunikacije aktivnosti u destinaciji i unapređenja doživljaja posjetitelja. Program je osmišljen kroz **tematizirane dane**, čime su posjetitelji svaki dan imali priliku sudjelovati u različitim sadržajima: **ponedjeljak** je bio posvećen djeci, **utorak** tržnici domaćih proizvoda, **srijeda** Serenadama na vidikovcima i Fire Showu na rivi, **četvrtak** ujutro vježbanjem na plaži, a navečer koncertima u crkvi, dok je **petak** bio rezerviran za Ribarsku feštu ili Istarske večeri. Uz redovne sadržaje, program animacije dodatno je obogaćen plesnim showom, cirkus showom, točkom sa sapunicama i nastupima uličnih zabavljača, čime je

destinacija dodatno oživjela kroz interaktivne i atraktivne programe za sve uzraste. Ova inicijativa pridonijela je povećanju angažmana posjetitelja, promociji kulturnih i tradicijskih elemenata Vrsara te stvaranju dinamične atmosfere u starogradskoj jezgri i uz more.

KOMUNIKACIJA S MEDIJIMA:

PROMOTIVNA KAMAPANJA U SLOVENIJI

U sklopu promotivne kampanje usmjerenе na slovensko tržište, direktorica je inicirala i sklopila suradnju sa slovenskom turističkom agencijom te aktivno sudjelovala u realizaciji projekta brendiranja linijskog autobusa u Ljubljani. Tijekom procesa, pružala je smjernice i upute dizajnerici zaduženoj za izradu vizuala, osiguravajući da dizajn autentično prenosi motive Vrsara i ključne poruke destinacije. Brendirani autobus, koji prometuje glavnim gradom Slovenije, omogućio je kontinuiranu vidljivost Vrsara među slovenskim potencijalnim posjetiteljima te dodatno osnažio prisutnost destinacije na tom važnom emitivnom tržištu (prilog 5).

RADIO

1. Gostovanja na **FM Rovinj** i **Radio Istra** – razgovor o osvojenoj nagradi Simply the Best za Ribarsku feštu, najava programa tijekom cijele godine te razgovor o rezultatima turističke sezone i najava programa za 2025. godinu.
2. **Radio Centar Poreč**, **HRT Radio Pula**, **Rovinj FM** i **Radio Istra** – brojna uključivanja tijekom godine u program sa lokacije održavanja događanja, javljanja u živo ili snimanja izjava putem telefona za vijesti i najave događanja.

TISKANI MEDIJI

1. Pisanje članka za posebni prilog **Novog Lista, Glasa Istre i Zadarskog lista**, Uspjeh hrvatskog turizma 2024., „Održivost počinje razumijevanjem vlastite kulturne i prirodne baštine“, 27. 9. 2024. objavljeno u tiskanom i online izdanju (prilog 9).

INTERNET

1. Ugovaranje suradnje sa Željkom Đaković (blog **Putopis**), koordinacija dolaska u destinaciju i definiranje sadržaja koje će posjetiti i o njima pisati
2. Ugovaranje suradnje s Digital Media Group – nositeljima projekta emisije „**Televizija Vrsar-Orsera**“ na društvenim mrežama. Definiranje pet tema od posebnog turističkog

interesa za destinaciju Vrsar te kontaktiranje i dogovaranje datuma snimanja emisija s lokalnim dionicima. Osobno sudjelovanje u snimanju četiri epizoda:

- „Ribarska fešta“, 21. 6. 2024., predstavljanje Ribarske fešte u Vrsaru;
- „Penjališta Vrsara: Avantura i turizam na otvorenom“, 21. 6. 2024., predstavljanje penjališta u Kontiji, dogovor s Ticianom Perhat i snimanje penjanja;
- „Ljeto na Limu“, 28. 8. 2024., predstavljanje programa drugog izdanja Ljeta na Limu, dogovor s Ivanom Maružin Mrzlić i snimanje u Limskom zaljevu
- „Kanuima i kajacima kroz Limski zaljev“, 28. 8. 2024., predstavljanje sportske ponude kanua i kajaka u Limskom zaljevu
- „Fešta svetog Martina“, 9. 11. 2024., predstavljanje programa lokalne kulturne manifestacije kojom se slavi vrijednost zajednice i obilježava kraj turističke sezone;

KONFERENCIJE I EDUKACIJE:

U predsezoni organizirana je edukacija „Osnove instagrama za poduzetnike u turizmu“ na kojoj je vodičkinja i fotografkinja Danijela Kreković uvela ugostitelje, iznajmljivače i poduzetnike u turizmu u korištenje Instagrama.

Turistička zajednica općine Vrsar organizirala je edukaciju za iznajmljivače privatnog smještaja krajem 2024. godine. Cilj edukacije bila je priprema iznajmljivača za nadolazeću turističku sezonu 2025. godine „Iznajmljivanje smještaja u domaćinstvu turistima – kako dalje ?“

Besplatno predavanje održalo se 14. 11. 2024. godine u 17h u dvorani Saline. Predavanje je održao Nedo Pinezić, stručnjak za obiteljski smještaj, koji će vas provesti kroz aktualne trendove i izazove u turizmu, s posebnim naglaskom na nove zakonske regulative i fiskalne obveze. Ključne teme: prijelomna 2025. godina: Hoće li doći do smanjenja kapaciteta? Isplativost iznajmljivanja: Gdje je granica? Nove obveze: Što sve treba znati? Alternativni modeli poslovanja: Mogućnosti izvan klasičnog iznajmljivanja Porezi: Kako smanjiti porezni teret? Prijenos vlasništva: Što to znači? Nedo Pinezić je jedan od vodećih stručnjaka za obiteljski smještaj u Hrvatskoj, savjetnik za razvoj održivog turizma temeljenog na lokalnoj zajednici s dugogodišnjim iskustvom u turizmu.

OSTALE EDUKACIJE I KONFERENCIJE:

Tijekom 2024. godine direktorica TZO Vrsar, dr.sc. Klara Trošt Lesić sudjelovala je na sljedećim edukacijama i konferencijama:

- Gostujuće predavanje „Upravljanje manifestacijskim portfoliom – primjer destinacije Vrsar“, datum održavanja: 17. 1. 2024., mjesto održavanja: Ekonomski fakultet Split.
- Sudjelovanje kao predavačica i panelistica na edukacijama u sklopu međunarodnog sajma prehrane, pića i opreme za turizam Promohotel. Tema predavanja bila je "Promišljanje o održivosti turističkih proizvoda" i pričalo se o ključnim konceptima održivog upravljanja pomoću živopisnih primjera, uključujući usklađenost s resursima, upravljanje očekivanjima posjetitelja, korištenje informacija za oblikovanje doživljaja te važnost sprječavanja komodifikacije turističkih atrakcija. Tema panela „Panel rasprava: Izazovi planiranja razvoja atrakcija i turističkih proizvoda“, datum održavanja: 29. 2. 2024., mjesto održavanja: Poreč.
- Sudjelovanje na interaktivnoj radionici „Poslovni protokol i komunikacija“ za djelatnike i suradnike Turističke zajednice općine Vrsar pod vodstvom Renate Potočnik i Tine Todtling, datum održavanja: 5. 4. 2024. godine, mjesto održavanja: Zagreb.
- Sudjelovanje kao predavačica na SMART CORNERU SPLITSKO-DALMATINSKI s radionicom „Kako kvalitetno prirediti manifestacije i događanja u turizmu“, datum održavanja: 22. 5. 2024., mjesto održavanja: Kaštel Lukšić
- Sudjelovanje kao predavačica na Radionici „Turistička valorizacija tradicijske prehrane“, radionica gastronomске baštine u sklopu projekta Living Heritage Journeys, organizator: Ekomuzej Batana, datum održavanja: 12. 11. 2024., mjesto održavanja: Rovinj
- Sudjelovanje kao predavačica na webinaru „Vrsaraski amareti - kako je lokalna slastica prerasla u baštinski gastronomski doživljaj?“, webinar u organizaciji Interpret Europe Croatia, datum održavanja: 14. 11. 2024.
- Sudjelovanje na stručnom skupu „Institucionalizacija nematerijalne kulturne baštine i njezin utjecaj na nositelje kulturnih dobara“, predavanje „Vrsarski amareti – slatki čuvari nematerijalne baštine i njihova valorizacija u turističkoj ponudi“, datum održavanja: 22. 11. 2024., mjesto održavanja: Kuće halubajskega zvončara, Viškovo

STRUČNA PRAKSA

Tijekom 2024. godine, Turistička zajednica općine Vrsar potpisala je ugovor o suradnji s Fakultetom za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu, postavši partner u provedbi stručne prakse studenata preddiplomskih studija „Poslovna ekonomija u turizmu i ugostiteljstvu“ i „Menadžment održivog razvoja“. Stručna praksa, koja se odvija u 8. semestru studijskog programa u razdoblju od ožujka do lipnja, obvezni je dio nastavnog procesa te nosi 14 ECTS bodova. Kroz ovu suradnju, studenti su dobili priliku za praktično usavršavanje u destinacijskom menadžmentu, sudjelujući u operativnim i strateškim aktivnostima Turističke zajednice, uključujući planiranje, promociju i organizaciju događanja. Turistička zajednica Vrsara kroz ovu inicijativu aktivno doprinosi edukaciji mlađih kadrova i potencijalno osigurava kvalitetne stručnjake za daljnji razvoj destinacije.

NAGRADE:

SUNCOKRET RURALNOG TURIZMA

Riječ je o jedinstvenome natječaju koji je posvećen poticanju izvrsnosti u području ruralnoga turizma. Hrvatska udruga za turizam i ruralni razvoj Klub članova Selo 2024. godine 12. put zaredom s ponosom okuplja pojedince i organizacije koje pridonose razvoju ruralnih područja, očuvanju tradicije i kulturne baštine, ekološkoj proizvodnji te promidžbi autohtonih proizvoda. U listopadu 2024. godine kandidiran je projekt „Vrsaranski amareti“ koji je ujedno **dobitnik srebrne povelje** u kategoriji „Tradicijska ruralna gastronomija“ VALORIZACIJA TRADICIONALNE SLASTICE VRSARANSKI AMARETI. Sudjelovanje na prijemu kod župana Istarske županije Borisa Miletića za dobitnike nagrade.

ZLATNA KOZA

Zlatna koza - Capra d'oro godišnja je nagrada Turističke zajednice Istarske županije za izuzetan doprinos na području marketinških aktivnosti u turizmu Istre. Od 2011. godine, ova se nagrada dodjeljuje: kao glavna nagrada zaslužnim pojedincima, u obliku prigodne skulpture koze i uz novčanu nagradu, te kao povelja uz novčanu nagradu projektima, proizvodima ili aktivnostima u četiri kategorije: Vizualne komunikacije, Inovativni proizvodi, Turistički proizvodi i Eventi. Ove je godine uvedena još jedna nagrada pod nazivom Zelena koza - Capra verde.

31. 10. 2024. godine **kandidirani** su sljedeći projekti:

- Gourmet magazin Eat Know Love Istria u kategoriji vizualne komunikacije.

- Istarske večeri u kategoriji inovativni proizvodi.
- Vrsaranski amareti u kategoriji Zelena koza - Capra verde

SIMPLY THE BEST

Simply the Best je godišnja nagrada za inovativnost i kreativnost u turizmu, koju već 16 godina dodjeljuju Udruga hrvatskih putničkih agencija (UHPA) i Turistička burza PUT. Cilj nagrade je istaknuti projekte, manifestacije, destinacije i pojedince koji svojim radom doprinose razvoju i unapređenju turističke ponude u Hrvatskoj. 10. 4. 2024. godine u Biogradu na moru manifestaciji "Ribarska fešta" Turističke zajednice općine Vrsar **dodijeljena** je tradicionalna nacionalna godišnja **nagrada** Simply the Best. TZO Vrsar nagradu je zaslužila zbog kreativnosti i kvalitete u razvoju manifestacije koja se temelji na povijesnoj i kulturnoj baštini, tradiciji i načinu života lokalne zajednice. Osim Ribarske fešte **kandidirana** je Casanova tour u kategoriji manifestacije.

ADMINISTRATIVNO POSLOVANJE:

Tijekom 2024. godine, rad Turističke zajednice i Turističko-informativnog centra obuhvaćao širok spektar stručnih i administrativnih zadataka. To je uključivalo pripremu materijala i organizaciju sjednica tijela Zajednice, upravljanje pravnim, finansijskim, knjigovodstvenim i kadrovskim poslovima, kao i vođenje evidencija i statističkih podataka sukladno propisima i internim aktima. Osim toga, izrađivane su analize, prikupljeni podaci i pripremani izvještaji za potrebe tijela Zajednice te za druge relevantne dionike u turizmu i javnoj upravi.

Redovito su dostavljani izvještaji i podaci ključnim institucijama poput Glavnog ureda Hrvatske turističke zajednice, Ministarstva turizma, Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske te Istarske županije. Turističkoj zajednici Istarske županije upućeni su godišnji izvještaji o radu i finansijskom poslovanju za 2023. godinu, kao i Program rada za 2025. s pripadajućim finansijskim planom. Kroz godinu se kontinuirano analizirala naplata turističke članarine i boravišne pristojbe po obveznicima te su slani dopisi s obavijestima o podmirenju obveza.

U sklopu svojih aktivnosti, Turističko-informativni centar sudjelovao je u kreiranju i distribuciji promotivnih materijala, redovitom ažuriranju službene web stranice i društvenih mreža Turističke zajednice, te osiguravanju informacija za web stranicu i promotivne aktivnosti Turističke zajednice Istarske županije. Također, kontinuirano su izvještavani mediji o turističkim

kretanjima i novostima, putem izvještaja o turističkom prometu, organizacijom press konferencija i slanjem priopćenja o ključnim turističkim projektima.

Računovodstvene poslove Turističke zajednice obavlja je vanjski knjigovodstveni servis, dok je direktorica aktivno pratila i analizirala prihode i rashode Zajednice, donosila odluke u okviru svojih ovlasti te zastupala Zajednicu pred nadležnim institucijama. U skladu s financijskim planom i odlukama tijela Zajednice, osigurano je namjensko trošenje sredstava i redovito su ispunjavane zakonske obveze. Također, tijekom godine je uspješno provedena suradnja s revizorskom kućom i dostavljena potrebna dokumentacija za završno izvješće.

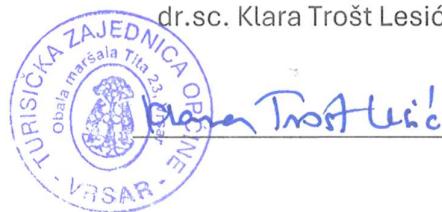
Posebna pažnja posvećena je podršci privatnim iznajmljivačima. Ažurirani su njihovi podaci, omogućena je bolja dostupnost informacija te su redovito primali obavijesti vezane uz poslovanje obiteljskog smještaja. Svi pristigli upiti o smještaju prosljeđivani su iznajmljivačima, a u cilju pojednostavljenja administrativnih obaveza, pripremljena je infografika s pregledom ključnih financijskih obaveza, koja omogućava sustavno praćenje uplata tijekom godine.

Tijekom godine ostvarena je intenzivna suradnja s lokalnim turističkim agencijama, hotelskim poduzećima, sportskim i kulturnim udrugama te Općinom Vrsar, s ciljem provedbe programa sufinanciranih putem javnih poziva.

Upravljanje administrativnim, financijskim i komunikacijskim procesima unutar Turističke zajednice u 2024. godini bilo je usmjereni na osiguravanje učinkovitosti rada, kvalitetno izvještavanje institucija i dionika, te jačanje suradnje s privatnim sektorom i lokalnim zajednicama. Ove aktivnosti omogućile su stabilno poslovanje i daljnji razvoj turističkih projekata u Vrsaru.

U 2024. godini sazvano je sedam sjednica Turističkog vijeća, od čega su dvije održane putem elektronske pošte, a pet u Općinskoj vijećnici Općine Vrsar-Orsera. U 2024. godini sazvano je tri sjednice Skupštine, od čega dvije putem elektronske pošte, a jedna u Općinskoj vijećnici Općine Vrsar-Orsera.

Direktorica TZO Vrsar
dr.sc. Klara Trošić

Prilog 1. Vizualizacija idejnog projekta tematske interpretacije vrsarskog kama

Prilog 2. Karta otoka

Prilog 3. Mapa destinacije

WARNING

DO NOT FEED THE SEAGULLS

**MOLIMO VAS,
DA U INTERESU
JAVNOG ZDRAVLJA,
NE HRANITE
GALEBOVE.**

**IN THE INTEREST
OF PUBLIC HEALTH,
PLEASE DO NOT
FEED THE
SEAGULLS.**

**VI PREGHIAMO,
NELL'INTERESSE
DELLA SALUTE
PUBBLICA, DI NON
DARE DA MANGIARE
AI GABBIANI.**

**BITTE FÜTTERN SIE
KEINE MÖWEN
UND SCHUTZEN SIE
SO DIE GESENDSCHAFT
ALLER.**

Sklonile hranu kada hodate otvorenim javnim površinama.

- Davanje hrane galebovima potiče njihov boravak na javnim urbanim površinama.
- Galebovi mogu napraviti štetu razbacivanjem otpada, savijanjem glijedza na krovovima, stvaranjem buke, a nerijetko i agresivnim otimanjem hrane.

Avoid eating food from open containers outside designated outdoor eating areas.

- Feeding seagulls attracts them to open spaces, where they may cause damage by ripping open garbage bags, nesting on rooftops, creating noise, and aggressively snatching food from people.

Non camminate sulle aree pubbliche con il cibo in mano.

- Dando il cibo ai gabbiani esortate il loro soggiorno sulle aree pubbliche urbane.
- I gabbiani possono fare dei danni sparpagliando il cibo, piegando i nidi sui tetti, facendo rumore, e spesso anche sottraendo il cibo in maniera aggressiva.

Packen Sie Ihre Nahrung weg, während Sie sich auf öffentlichen Flächen aufhalten.

- Das Füttern der Möwen führt zur Verbreitung von Möwen auf öffentlichen Stadtplätzen.
- Möwen zerstreuen Essensreste, bauen Nester auf Dächern, machen Lärm und verhalten sich bei der Verteidigung von Nahrung nicht selten auch aggressiv. Deshalb können Möwen Schäden verursachen.

Prilog 5. Vizuali – Dan amareta

VRSAR ~ ORSERA

DAN AMARETA

FESTA dell' AMARETTO

- RADIONICE IZRADE AMARETA • DJEČJI KUTAK I UMJETNIČKE RADIONICE •
- ZAJEDNIČKA PRIPREMA AMARETA • KULINARSKI PROGRAM •

NASTUPI: FEBRA BAND • ACOUSTIC LOUNGE DUO • DJ GOGO • KLAPO CAMBI

Program	/ HR	Programma	/ IT
SRIJEDA / 25.09.2024.	Dječji program 12.00 – 15.00 Kreativna radionica i potraga za izgubljenim amaretim 12.00 – 14.00 Crtanje po licu – Face ainting	MERCOLEDÌ / 25.09.2024. Amaretti di Orsera: Preservazione della tradizione e innovazione	Programma per bambini 12:00 – 15:00 Laboratorio creativo e caccia al tesoro con gli amaretti 12:00 – 14:00 Face painting – Trucca bimbi
Vrsarski amareti: očuvanje tradicije i inovacije	Gourmet program 12.00 – 17:00 Amareti uživo: priprema i showcooking Tijekom cijelog dana, posjetitelji će imati priliku pratiti uživo pripremu tradicionalnih vrsarskih amareta 13:30 Osvježavajuća pauza: Sladoled od amareta Slatičarnica Erman 14:00 Showcooking s Kristinom Jehnić i KJ Pastry 16:00 Priprema tradicionalne istarske supe i kreativne supe s amaretem Udruga Agrorovinj 16:45 Predstavljanje Likera „Amareto di Orsera“ – dall’idea al marchio Marin Maras – proprietario, Imagine Spirits Distillery Rivitalizzazione degli Amaretti di Orsera – attività svolte, identità visiva e confezionamento Klara Trošt Lesić, Phd, direktrice, Ente turistico di Orsera Luogo: Comunità degli Italiani di Orsera, Gradska vrata 2 Ingresso libero, non è richiesta la prenotazione. Le presentazioni si terranno in lingua croata.	SABATO / 28.09.2024. Zabavni program 12.00 – 20.00 GLAZBENI PROGRAM FEBRA BAND, ACOUSTIC LOUNGE DUO (Mateo Pilat & Robert Meister), DJ GOGO, KLAPO CAMBI Foto kutak "Bajadera" Kutak s receptima 18.00 Amareti & Art – umjetnička radionica - Weezy handmade Lokacija: Bar Velum Sudjelovanje uz naknadu. Obavezna prijava putem e-maila: weezy.dizajn@gmail.com	Programma Gourmet 12:00 – 17:00 Amaretti live: preparazione e showcooking Durante tutta la giornata, i visitatori potranno assistere alla preparazione dal vivo degli amaretti tradizionali di Orsera. 3:30 Pausa rinfrescante: gelato agli amaretti, Pasticceria Erman 14:00 Showcooking con Kristina Jehnić KJ Pastry 16:00 Preparazione della tradizionale zuppa istriana (vino rosso riscaldato con aggiunta di zucchero, pepe e olio d’oliva) e zuppa creativa con gli amaretti, Associazione Agrorovinj 16:45 Presentazione del liquore "Amareto di Orsera", Distilleria Imagine Spirits 17:15 Annuncio dei migliori Amaretti del 2024 Regolamento di partecipazione disponibile su www.infovsar.com
SUBOTA / 28.09.2024.	Golosa Gastronomski šetnja posvećena lješnjacima. Uključuje šest lokacija u starom gradu Vrsaru gdje će posjetitelji, uz pratnju vodiča, moći kušati jela lokalnih ugostitelja Polazak u grupama: 12:00 12:45 13:30 Trojčić šetnje dva i pol sata. Cijena po osobi: 49 € Rezervacije i placanje vrše se unaprijed putem platforme To Do In Istria Organizator zadržava pravo izmjene programa. Lokacija: Trg Degrassi	SABATO / 28.09.2024. Programma di intrattenimento 12.00 – 20.00 MUSICA DAL VIVO FEBRA BAND, ACOUSTIC LOUNGE DUO (Mateo Pilat e Robert Meister), DJ GOGO, KLAPO CAMBI Photo Booth "Bajadera" Angolo delle ricette 18:00 Amaretti & Art Laboratorio artistico iWeezy Handmade Luogo: Bar Velum Quota di partecipazione / Iscrizione obbligatoria via	Golosa Tour gastronomico dedicato alle nocciolaie, con sei location nel centro storico di Orsera dove i visitatori, accompagnati da una guida, avranno l'opportunità di assaggiare i piatti dei ristoratori locali. Partenza a grupp: 12:00 12:45 13:30 Durata della passeggiata: due ore e mezza prezzo a persona: 49 €. le prenotazioni e il pagamento vengono effettuati in anticipo tramite la piattaforma To Do In Istria L'organizzatore si riserva il diritto di modificare il programma.

VRSAR
inspirira

Turistička zajednica općine Vrsar

Prilog 6. Vizuali – gourmet šetnja Golosa

Program

Srijeda, 25. 9. 2024.
17:00
Vrsarski amareti:
Očuvanje tradicije i inovacije

Morfološke karakteristike lješnjaka na području općine Vrsar, dr.sc. Marin Krapac – Institut za poljoprivredu i turizam
Rezultati etnografskog istraživanja o vrsarskim amaretima, Nikolina Rusac – kustosica, Etnografski muzej Istra
Razvoj likera od lješnjaka "Amaretto di Orsera" - od ideje do brenda, Marin Maras - vlasnik destilerije Imagine Spirits
Revitalizacija Vrsarskih amareta - dosadašnje aktivnosti, vizualni identitet i pakiranja, dr.sc. Klara Trošt Lesić, direktorka TZ Vrsar
Lokacija: Zajednica Talijana Vrsar - Comunità degli Italiani di Orsera, Gradska vrata 2, Vrsar
Uzak slobodan, prethodna rezervacija nije potrebna.

Sabota, 28. 9. 2024.
Zabavni program

12.00 - 20.00 GLAZBENI PROGRAM
FEBRA BAND, ACOUSTIC LOUNGE DUO
(Mateo Pilat & Robert Meister),
DJ GOGO, KLAPE CAMBI
Foto kutak „Bajadera“
Kutak s receptima
18.00 Amareti & Art - umjetnička radionica
Weezy handmade | Lokacija: Bar Velum
Sudjelovanje uz naknadnu i obveznu prijavu putem e-maila: weezy.dizajn@gmail.com

VRSAR - ORSERA
DAN AMARETA
FESTA dell'AMARETTO

GOLOSA
GOURMET ŠETNJA
- PASSEGGIATA GOURMET -

28/09/SUBOTA
TRG DEGRASSI - VRSAR - od 12:00 h

VRSAR inspirira
Turistička zajednica općine Vrsar

VRSAR Stari Grad

1 Mesnica Kalčić
Tagliata od junčeg ramsteka s preljevom od prženog lješnjaka, medenog octa i istarskog meda od okacije & Borgonja 2022, Damjanic

2 Vidikovac Casanova
Rilettes od srdele s aromatiziranim krušnim mrvicama

3 Olive Oil Bar Rosinjola
Pinsa romana sa sirom s plemenitim plijesnim, prženim lješnjacima i istarskim pršutom & Castellblanc 2017, Agrolaguna

4 Vidikovac Bepo & Tonina
Filet srdele na savor & Malvazija 2023, Privitelj

5 Bistro Skusha
Kozice panirane u lješnjacima na salati od celera i rukole s umakom od koromača & Alba 2023, Matošević

6 Casanovino utocište
Vrsarski amareti u interpretaciji slastičarke Petre Jelinčić & Koktel s likerom od lješnjaka, destilerija Imagine Spirits

GOLOSA
GOURMET ŠETNJA
- PASSEGGIATA GOURMET -

Golosa nije samo šetnja – to je gastronomski putovanje koje posjetiteljima nudi priliku da kroz hranu, priče i povijest otkriju autentičnost Vrsara. Tura kombinira tradiciju i inovaciju, spojujući slatko i slano u nezaboravnom doživljaju. Tri grupe po maksimalno 30 ljudi.

Prilog 8. Kviz i predavanja u sklopu obilježavanja Fešte sv. Martina – studeni u Vrsaru

TZO VRSAR

Direktorica dr. sc. Klara Trošt Lesić o praksama održivosti u turizmu

ODRŽIVOST POČINJE RAZUMIJEVANJEM VLASTITE KULTURNE i prirodne baštine

Upovod obilježavanju Svjetskoga dana turizma, razgovarali smo s direktoricom Turističke zajednice općine Vrsar, dr. sc. Klaram Trošt Lesić. Ona nam je ovom prilikom predstavila ovogodišnje događaje i inicijative u destinaciji kao primjere prakse održivog turizma. Njezine riječi prenosimo u cijelosti.

Stakog drugog petka tijekom ljetnih mjeseci, riva u Vrsaru pribavlja se u dinamičnom pozornicu na kojoj se predstavljaju destinacije iz unutrašnjosti te s istočne obale Istra - "Istarske večeri", nisu bile zamisljene kao klasično događanje koje služi isključivo za zabavu, već kao inovativan promotivni format koji se posjetitelje zeli informirati o jedinstvenostima i atraktivnostima svake destinacije.

Povezivanje obale i unutrašnjosti

U turističkoj zajednici u Vrsaru prevratno smo usmjereni na razvoj i promociju naše

destinacije, no svjesni smo da je vrsarska priča dio šireg konteksta Istre kao regionalne turističke destinacije. Imajuci to na umu uvijek nastojimo da s našim programima i aktivnostima povežemo i naglasimo vlastitu cijelinu, povezavši plavu i zelenu Istru. Upravo su Istarske večeri savršen primjer povezivanja obale i unutrašnjosti pa su tako destinacija poput Kastelira, Motovunja, Kršana, Svetvinčenta i drugih manjih istarskih mjeseta imala priliku predstaviti se posjetiteljima destinaciju na zapadnoj obali Iste. Cilj nije samo promocija Vrsara, već i stvaranje informiranih posjetitelja kojima se prezentira bogatstvo i raznolikost cijele Iste. Vrsarska riva poslužila je kao savršeno mjesto susreta na kojem su, figurativno rečeno, unutrašnjost dolazi na obalu. Vrsar je kao domaćin time ustupio mjesto za prezentaciju drugim turističkim zajednicama koje su ondje mogle predstaviti svoje programe, atrakcije i događanja koja bi imale možda ostala nepoznata onim posjetiteljima koji se obično đež zapadne obale Iste. Ovdje bismo htjeli i istaknuti kako smo ostvarili vrlo uspješnu suradnju s direktoricom i direktorima navedenih turističkih zajednica, što smatramo vrlo važnim korakom koji prelazi granice uških, formalnih suradnji. Dakle, Istarske večeri vrsarska su inicijativa, no ne bi bilo moguće bez zajedničkog napora i čitavog rada.

Ocenjivanje i promocija kulturne baštine preusmjeri su za održivost turističkih destinacija, jer turizam nije samo privlačenje posjetitelja, već i očuvanje onoga sto se posjetitelje privlači. Osim kulturne dimenzije, vođili smo i nacelom ekonomičnosti. Organizirane serije događanja unijesto jednog velikog festivala omogućilo nam je smanjenje troškova i upravljanje razlicima. Razvijanjem modularnog pristupa, osigurali smo da svaka destinacija koja se predstavlja u Vrsaru, dobije priliku promovirati se bez velikih finansijskih opterećenja, dok smo istovremeno zadizali visok standard kvalitete događanja.

Odruživa suradnja

Nakon uspjeha Istarskih večeri, u našoj smo turističkoj zajednici poseban naglasak stavljen na drugo izdanje manifestacije Ljeto na Limu. Ovo je

još jedan odličan primjer suradnje između susjednih destinacija, konkretnije rečeno, Vrsara i Kanfanara. U našoj se turističkoj zajednici konceptom održivog turizma ne služimo kao tehničkim terminom kojeg su puni razni pravilnici i zakoni u turizmu, specijalizirani časopisi te razni promotivni materijali. Mi nastojimo primjenjivati metodologiju koja nam u praksi otvara probleme i izazove s kojima se moramo nauciti nositi te ih primjereni uklanjati. U samom se konceptu riječi »održiv« na glasak na »održavanju« necega što je potencijalno ugroženo pa je stoga naš zadatak da u lokalnim okvirima definiramo načina minimiziranja rizika te programski osmislimosmo konkretne aktivnosti s jasnim ciljevima putem čega održivi turizam živi u praksi.

U organizaciju brojnih događanja, TZ Vrsar svake godine organizira brojne edukacije s ciljem povećanja kompetencija i profesionalnosti djelatnika u turizmu te promicanja paradigma održivog turizma. Poseban naglasak stavljavi je na edukacije za iznajmljivače i vodicu interpretatore baštine, za koje smo organizirali Akademiju održivog turizma - "Ako Go!", te tečaj za certificiranje vodice interpretatore (Certified Interpretive Guide (CIG)). Kroz ove programe nastojalo je, ne samo unaprijediti kvalitetu turističke ponude, već i odgajati buduće generacije djelatnika u turizmu u kojih se razvija svijet o važnosti koncepta održivosti.

Ova edukacija obuhvatila je teme poput odgovornog upravljanja resursima, ekoloških rješenja u turizmu te finansijskog upravljanja poslovanjem u skladu s održivim principima. Program je uključujući remontiranje strukturnih predavača kao što su Nedo Pinezić, Alan Štinjak, Dolores Pušar-Banović i Mauuelia Hrvatin. Predavači su pružili konkrete slijepinje i primjere kako domaćini mogu implementirati održive praktike u svakodnevno poslovanje.

Edukacija za vodicu interpretatore

Slijedeća važna komponenta ciklusa, bila je edukacija za vodicu interpretatore pod licencom Interpret Europe, europske organizacije za interpretaciju baštine. Tečaj je vodili certificirana trenerica vodica interpretatora Vida Unutar, a uključivao je radionice i

praktične zadatke.

Edukacije koje su održane u Vrsaru postale su ključni alat za unapređenje turizma i osnaživanje lokalne zajednice. Uz pružanje praktičnih znanja i alata, ovaj ciklus edukacija pružio je priliku za umrežavanje, suradnju i dijalog, što je od bitnog značaja za dugotrajni održivi razvoj turizma. Ključno je pri tome izgraditi zajednicu koja proaktivno i odgovorno dočekuje goste, a ne da imamo destinacije gdje posjetitelji dominiraju i usmjeravaju razvoj prema modelima koji nisu u skladu s lokalnim identitetom. Održivost počinje razumijevanjem vlastite kulturne i prirodne baštine, čime lokalni dionici postaju ključni akteri u oblikovanju turističke ponude. Edukacija je neophodna kako bi se osiguralo da turizam služi očuvanju autentične vrijednosti zajednice, umjesto da postane alat masovne komodifikacije i komercijalizacije svega i svatoga. Drugočinno cilj je turizam koji postaje i potiče održiv razvoj, skupljano karakteru i resursima destinacije.

Uvođenje pravilnika je korak prema dugoročno održivom upravljanju destinacijama. Međutim, ostaje pitanje jesu li upute i operacionalizacija pokazatelja dovoljno detaljno pripremljene da bi sve turističke jedinice mogle simultano provoditi istraživanja i to većem započetim procesom prerađivanja održivosti? Jasno definirani koraci i standardizirani alati nužni su kako bi se osigurala dosljednost u prikupljanju podataka i usporedivošt rezultata na nacionalnoj razini. Bez ovih elemenata, postoji rizik da se proces održivosti uspori ili ne primjeni u potpunosti na svim razinama.

Važno je naglasiti da pranje pokazatelja održivosti nije namijenjeno usporedbi destinacija niti stvaranju rang-listi. Umjesto toga, radi se o strategičkoj odluci kojom se pomaze destinacijama međusobno u analizi ključnih elemenata uspješnog upravljanja destinacijom. Pravilnici postavljaju temelje za sveobuhvatnu evaluaciju turističke ponude, omogućujući identifikaciju potencijalnih nedostataka, kao što su pritisci na prirodne resurse, nezadovoljstvo posjetitelji ili nedovoljno rješenje upravljanje kapaciteta. Prerađenjem pokazatelja održivosti smanjuje se rizik

da manji izazovi eskaliraju u ozbiljne probleme. Tako se može osigurati da destinacije ostanu atraktive i ugodne za posjetitelje, bez ugrožavanja lokalne zajednice i prirodnih resursa.

Operacionalizacija pokazatelja

Kako bi podaci bili dosljedni, nužno je standardizirati metode prikupljanja kako bi se osigurala pouzdano podatak i omogućila detaljna evaluacija na nacionalnoj razini. Prema preporukama Svjetske turističke organizacije (WTO), menadžer turističkih destinacija trebaju sami odabrat relevantne pokazatelje, bilo da su kvalitativni ili kvantitativni, a koji najbolje odgovaraju specifičnim izazovima i prioritima destinacije. Ovaj pristup osigurava da se prave pokazatelji koji su najvažniji za održiv razvoj određene destinacije, umjesto da se sve destinacije obvezuju na primjenu uniformnog skupa pokazatelja koji možda nisu primjereni za sve. Također, smatramo da je potrebno redimirati pristup definiranju broja broja obveznih pokazatelja, kako bi se omogućila veća fleksibilnost i prilagodbu specifičnim potrebama pojedinih destinacija.

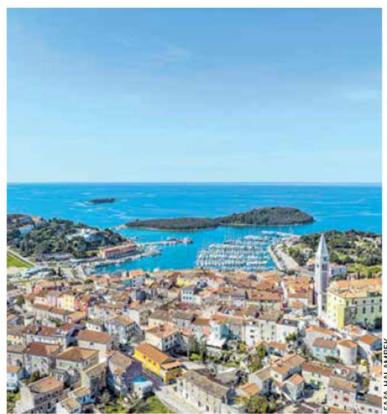
Jedan od ključnih izazova u provedbi pravilnika jest nedostatak pouzdanih podataka. U mnogim manjim destinacijama relevantni podaci će se nedostupni, a njihovo prikupljanje ovisi o suradnji između lokalnih vlasti, komunalnih službi i privatnog sektora. Stoga je nužno ne samo postaviti popis pokazatelja, već i osigurati mehanizme za prikupljanje podataka u poticati suradnju među dionicima. Bez sustavne podrške, rizik je da ključni pokazatelji ostanu nepokriveni, što će umanjiti vrijednost i učinkovitost održivog upravljanja destinacijama.

Zakoni i pravilnici mogu osigurati strukturu i smjernice, ali održivost je proces koji zahtjeva aktivno sudjelovanje svih dionika, od turističkih zajednica do lokalne zajednice i privatnog sektora. Prisilna primjena može stvoriti otpor, dok edukacija, poticanje razvoja svijesti o održivom razvoju i potpora u implementaciji ovoga koncepta u upravljanju destinacijom mogu biti učinkoviti pristupi za dugoročne promjene.

Dr. sc. Klara Trošt Lesić

EDUKACIJA JE NEOPHODNA KAKO BI SE OSIGURALO DA TURIZAM SLUŽI OČUVANJU AUTENTIČNIH VRIJEDNOSTI ZAJEDNICE, UMJESTO DA POSTANE ALAT MASOVNE KOMODIFIKACIJE I KOMERCIJALIZACIJE SVEGA I SVAČEGA

SAKUŠNJAK